

Főszerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Felelős szerkesztő:
Martzy M.
Lapkielőkészítő:
CORVIL
Lapkielőkészítő:
Lapka 15

DÉLI HIRLAP

A timișorontali törvényes bej. sz. 85.
(Dok. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunistați Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Keleten a harci tevékenység megélénkült. Bjelgorod és Kurszk között súlyos harcok fejlődtek ki, melyek hevessége egyre fokozódik. Délen az olasz területek ellen intéztek több támadást az angolszások. A jelentések kiemelik a tengely-elhárítás eredményességét. Távolságtól függetlenül az amerikai partraszállások ellen intézett heves japán támadások jellemzik a hadihelyzetet. Tekintettel arra, hogy a szigeteken mindkét hadsereg fél támaszpontjai közel vannak, a harcok súlyosak lehetnek.

Mussolini beszéde

Pavolini volt olasz sajtóminiszter tegnap rádióelőadásában Mussolini beszédével foglalkozott. Hangoztatta, hogy a Duce megállapításai döntő pillanatokban hangzottak el: Olaszország az első vonalban küzd s oly csatát vív, mely nemcsak számára, de Európára is döntő fontosságú. Mussolini beszéde — Pavolini megállapítása szerint — nyugodt, derült hangú nyilatkozat volt, ugyanakkor azonban gyújtó hangú is. „Az erő öntudata sugárzott belőle. Az az erő nyilatkozott meg benne, mely negyvenhat millió olasz teljesítményéből fakad”. Pavolini kiemeli a jelennek a felesleges fényűzést ostorozó s a fekete piac letörésére vonatkozó záradékát, melyeket — mint mondja — szent hév hatott át.”

A továbbiakban a volt olasz sajtóminiszter azt mondta, hogy ha a fasiszta párt haraghoz hasonlítható, akkor Mussolini az, aki a haragot kordolja. Épp úgy, mint régen, amikor a részvét közeledtekor meghúzták a hangokat, hogy a várakozások szőlőszőlőjének. A mai drámai pillanatban nem az ellenség, sem Olaszország számára nincs más lehetőség — állapítja meg Pavolini: Olaszország számára a megadás szolgálatát jelentene, az ellenségnek viszont meg kell kísérelnie a partraszállást, mert annak elmulasztása beláthatatlan következményekkel járna. Ami az elszakotat illeti, Pavolini szerint döntő többségben vannak, akik bizalommal tekintenek az elkövetkezendő események elé. Lehetséges ugyan váratlan fordulat is ennek a hatalmas küzdelemnek — mondotta — de a tengely kezében vannak a győzelem biztosítékai. „Az olaszok jól tudják, hogy nemzeti létük forog kockán s talán az egész háború sorsa is”. A Duce beszédéből a győzelembe vetett hit sugárzik, mely az egész olasz haza, valamennyiünk hite is, — hangoztatta Pavolini.

Az olasz sajtó hasonló értelemben méltatja a Duce beszédét. Általában megállapítható, hogy Mussolini e legújabb nyilatkozata is alkalmas arra, hogy az olasz lapoknak annak kibővíthetőségére, hogy Olaszország minden erővel küzdjen a fog hármily inváziós kísérlet ellen.

Gayda cikke

Az olasz lapokban egyébként — belpolitikai viszonylatban — élénk visszhangja volt két másik beszédnek is: az egyiket Scorza párttitkár a fasiszta direktórium ülésén mondta meg, a másikat Giovanni Gentile akadémikusnak a Capitoliumon elhangzott beszéde volt.

— Scorza jelentése megmutatja az ellenségnek, hogy a fasiszmus ma elevenebb, mint valaha, — írja Virginio Gayda a *Giornale d'Italia*-ban. — Az angoloknak és amerikaiaknak, minden makkacs kísérletük ellenére nem sikerült az olasz népei, és a fasiszmust elvá-

Súlyos harcok fejlődtek Bjelgorod és Kurszk között

A harcok hevessége egyre fokozódik — Pavolini: „Az olaszok jól tudják, hogy nemzeti létük forog kockán s talán az egész háború sorsa is” — Kinevezték Sikorszki utódát

Szalo japán nagykövet hosszasan tárgyalt Molotov szovjet külügyi népbiztossal

lasztaniok egymástól. Épp oly kevésbé tudta ezt elérni Roosevelt *hathónapos szakadatlan bombázása és hízkelései.*

A Transkontinent Press római jelentése Gayda következő megállapításait idézi még:

— Az olaszok ma egyáltalában nem tekintik magukat legyőzöttnek. Tudják, hogy a háborút Európában kell megvívni s hogy ez az Európa megtámadhatatlan. Az olaszok még birtokában vannak teljes hadi és szellemi ütőerejüknek. Az afrikai, veszteségeket gyorsan kifizették és Itália ma jobban felszerelt és szervezettebb tudja magát, mint 1940 júniusában. Az olaszok azonban tudják azt is, hogy a háborúból való esetleges kiválásuk egyáltalán nem kímélné meg őket a háború borzalmaival. A két ellenség továbbra is olasz földön vívja meg harcát, a rombolások azonban az eddigieknél is borzalmasabbak lennének, minthogy az olasz nemzet már nem fejthetne ki semmiféle ellenállást. Az északafrikai példa ebből a szempontból világosan beszél.

Sikorszki

újra nyilatkozata

A tragikus véget ért Sikorszki tábornok, mint ismeretes, május végén indult el közelkeleti személtúrára. Irakban, Iránban és Szíriában meglátogatta az ott állomásozó lengyel csapategységeket, majd kilenc napot Beyruthban töltött, ahol újabb a közelkeleti brit erők parancsnoksága is székelt. Szíria fővárosából június 18-án utazott el Sikorszki Egyiptomba és Kairóban kapta kézhez Roosevelt elnök levelét, melynek tartalmát a legnagyobb titok fedi, valószínűleg tartják azonban, hogy a szovjet-lengyel ügyről volt benne szó. Sikorszki kairói látogatására oly időpontban került sor, amikor az egyip-

tomi főváros szokatlanul élénk diplomáciai tevékenység színhelyévé vált. Sikorszkinak alkalmat nyílt az érintkezés-bé lépésre a közelkeleti diplomáciai élet legszámtalább képviselőivel, nemkülönben a görög emigránsok vezetőivel s magával a görög exkirállyal is. Kairóban hangzott el Sikorszki egyik legérdekesebb — s egyben utolsó — nyilatkozata, mely a tengely-sajtóban is figyelmet keltett. E nyilatkozat tartalmáról a Stefani iroda diplomáciai szerkesztőjének cikkéből értesülünk. E szerint Sikorszki Kairóban a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a szovjet-orosz-lengyel kérdést Roosevelt elnök levelének kézhezvétele után is függőben levőnek tartja. A Moszkvával való tárgyalások fejtételének bizonyos előfeltételei vannak s ily előfeltételeként jelölte meg a lengyel emigráns kormányfő — a Stefani tudósítása szerint — „annak a másfél millió lengyelnek szabadonbocsátását, akik még a bolsevizmus karmaiban vannak.”

Államszövetségek terve

— Közvetlen érintkezésben lévén a közelkeleti lengyel hadosztályok katonáival, Sikorszki nem hallgathatta el ezt a fontos kérdést, — állapítja meg a Stefani hangadója. — Hogy azonban Sztalinval szemben tanúsított merev magatartását zokna ne vegyék, melegen támogatta azt a tervet, mely Európa állam szövetségi alapon való megszervezésére vonatkozik. Ez a terv — az észak-amerikaiak kedvelt terve — három uralkodó tömb létesítését célozza, mégpedig a cseh-lengyel blokkot Közép-Európában, a görög-szerb tömböt délekeleten s a skandináv állam tömböt északon.

A Stefani szerkesztője abból a tényből, hogy Sikorszki nem tett említést Franciaországról, arra a következő-

tetésre jut, hogy De Gaulle és Giraud minden erőfeszítése ellenére a francia népet is azok közé sorolják, akik csak függvényei lennének a szövetségesek elképzelései szerint megszervezendő Európa hatalmi tömörüléseinek. Simondattal világít rá arra, amit olasz részről a legszerűsebbnek tartanak:

— Az angolok és amerikaiak szerint az európai civilizáció megköveteli, hogy a földrész nagy, történelmi népei, a német az olasz és a spanyol nép hátterbe szoruljanak és a bolsevista Oroszország és az angolszász hatalmak atyai gyámkodása alatt a kisállamok szövetségi tömörüléseivel kísérletezzenek.

A Stefani véleménye

A Stefani iroda diplomáciai szerkesztője a továbbiakban csodálkozásának ad kifejezést, hogy a kairói sajtó nem tett ellenvetéseket Sikorszkinak az államszövetségekre vonatkozó nyilatkozatára és „nem tartotta kötelességének rámutatni arra, hogy a skandináv blokk nem lépett működésbe, amikor a kis Finnországot megtámadta a hatalmas Oroszország, nem mutatott rá a görögök és szerbek szövetségének lehetetlenségére, jóllehet ily szövetségről egyrésztől Athén, másrésztől Belgrád hallani sem akkor s végül ról Belgrád hallani sem akkor s végül nem esett szó arról sem, hogy a lengyelek és csehok egyáltalában nem óhajtják az egyesülést.

Befejezésül az olasz sajtó hangadója „könnyműnek” mondja a londoni lengyel emigráns kormány politikáját és ezzel a megállapítással zárja cikkét, hogy e „könnymű” magatartással játszották el „Pilsudski és Paderewski nagy türelmem épített művét, mely pedig a történelem omladéka között lehetővé tehetné volna Lengyelország újjászülését”. (—)

Jelentéseink a harcterekről

Fellángoltak a harcok Bjelgorod és Kurszk között

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren a német gyalogságnak Bjelgorod szakaszán végrehajtott egyik eredményes helyi támadó vállalkozásából erős szovjet ellenátmadások folytán tegnap a földön és a levegőben súlyos harcok fejlődtek. Ezek a harcok egészen a Kurszktól északra fekvő területig terjedtek és hevességük még egyre fokozódott.

Angol és északamerikai repülőköte-
lékek Szicília partvidéke ellen irányuló ismételt előretöréseik során tegnap is-

Az olasz hadijelentés

Róma. (Stefani). Az 1137-es olasz hadijelentés:

Angolszász repülők Messina, Catania és Marsala ellen intézett támadásai kisebb károkat és embervesztéseket okoztak. A tengely repülői és légharító útegei sikeresen vették fel a harcot a támadókkal. Különösen az olasz vadászrepülők 161-es csoportja tűntette ki magát 22 ellenséges gép megsemmi-

mét súlyos veszteségeket szenvedtek.

A német és olasz légiőerő összesen 51 angolszász repülőgépet lőtt le, tulnyomó részben négymotoros bombázógépeket.

Az elmúlt éjszaka német harci repülőgépek egy erős köteléke Bizerta kikötői területét nehéz ürméretű bombákkal támadta.

Az ellenségnek északi és északnyugati Németország fölött végrehajtott éjszakai zavaró repülései során néhány bomba ledobása következtében csak csekély anyagi kár támadt.

sítésével. Más 15 gépet a német vadászrepülő, míg további 14-et a légharító útegek lőttek le.

Az utolsó három nap vállalkozásaiból négy olasz gép nem tért vissza.

RÓMA FELKÉSZÜLT AZ ESETLEGES TÁMADÁSRA

Róma. (Stefani). Az olasz főváros felkészült az ellenséges bombázásra. Azokat a

műlekeket és szobrokat, amelyek jelenleg még védetlenségben vannak, a bombázás ellen, Számitanak azonban arra, hogy Rómát nemcsak légi támadás, hanem partraszállási kísérlet is fenyegeti. Ez a partraszállási kísérlet a közeli Ostia felől lenne lehetséges. Róma lakossága erős, tántoríthatatlan lélekkel tekint a jövő elé. — fejeződik be a Stefani-jelentés.

NÉMET LAPVELEMÉNY A BALKÁNI HELYZETRŐL

Berlin. A német lapok figyelemmel kísérik a Balkánra vonatkozó inváziós hírszerzéseket és hangoztatják, hogy Európának ebben a részében is felkészültek a védelemre. A *Völkischer Beobachter* című német lap a többi között ezeket írja: A Balkán biztonsága teljes. Horvátországból kiűzték és megsemmisítették a bolsevista bandákat. A görög parasztságot Moszkva és London ügynökei nem tudták rábírni arra, hogy partizánháborút kezdenek. Bulgáriában leleplezték a ter-

roristákat és ártalmatlanokká tették őket.

Befejezésül a német lap azt írja, hogy a balkáni népek készen állanak elleneségeik fogadására s az ellenállásra velük szemben, mert azok szükségét és nyomorúságát hozták eddig is reájuk.

ANGOLSZASZ HAJÓVESZTESÉGEK
Berlin. (Rador). Az Egyesült Államoknak a háborúba lépése óta a háromhatalmi szerződéshez tartozó államok 17 millió tonna ürtartalma 2754 angol és amerikai kereskedelmi hajót

szüllyesztettek el. Sok más hajó torpedótalálat vagy tengeri akna robbanása következtében megromlott, úgy-hogy a végleges száma meghaladja a 3000-et.

Róma. (Rador). Az olasz légierő a március 1-e és június 30-a közötti időben a Földközi-tengeren és az Atlanti-óceánon összesen 48 ellenséges hajót szüllyesztett el 388.000 tonna ürtartalommal. Az elsüllyesztett hajók között lévő szállítóhajók mind szünültig voltak áruval.

Ujabb japán támadás Rendova ellen

Tokió. (Domej). A japán légierő hétfőn támadta Rendova kikötőjét és az ott horgonyzó ellenséges hajókat. Néhány pilóta gépével ismét élete feláldozásával zuhant teljes bombarakomá-yával együtt a kiszemelt hajókra. A japánok 5 nagy szállító hajót és 10 partraszállítási naszadót elsüllyesztettek, 23 repülőgépet pedig megsemmisítettek. Ezen kívül a japán repülőek nagy pusztítást tettek a rendovai raktárhá-

zakban. Mindezeknél a támadásoknál a japánok saját vesztesége 9 repülőgép volt.

ÖSSZEÜLT A SPANYOL HAJÓHAD LEGFELSŐ TANÁCSA

Madrid. A spanyol tengerészeti miniszter elnöklete alatt a spanyol hajóhad legfelső tanácsa összeült. Az ülésen részveszt valamennyi tengernagy és a tengerészeti minisztérium valamennyi osztályfőnöke.

A tulajdonképeni második arevonal a Csendes-óceánon lesz?

Belgrád. A Donauzeitung című német lap írja: Tokiói jelentések szerint az amerikaiaknak ugyan sikerült a Salamen-szigetekhez tartozó kicsiny Rendova szigetén partraszállni, de ezt csak súlyos áldozatok árán érheték el. Számos hajó süllyedt el vagy kapott nagy sérüléseket és legalább hetvenhét amerikai repülőgépet lőttek le a japánok. Mind e súlyos veszteségek ellenére is sikerült az amerikaiaknak annyit csapatot partraszállítani, hogy a védősereggel szemben számbeli fölénybe kerültek. A japán újságok ez alkalommal megemlékeznek az Aleutákhoz tartozó Attu sziget elfoglalásáról is: amidőn az amerikaiak tiszteres számbeli fölényben voltak. Az említett lapok úgy vélik, hogy Rendova szigetének elfoglalásánál is ez volt körülbelül a számarány. Tokiói katonai körök véleménye szerint ez a partraszállás első eredménye annak a Washingtonban májusban hozott határozatnak, amely értelmében a Csendes-óceán terében nagyobb hadműveleteket kell megkezdeni. A politikai szigeteken levő japán légi támaszpontok megtámadása után most hatalmas tengeri erők is tevékenykednek. Ugy látszik tehát, a szövetségeseknek az a szándékuk hogy egyik szigetet a másik után támadják meg és ugyancsak meg akarják valósítani

azt a célt is, hogy a japánok meg nem szállta szigeteken támaszpontokat létesítsenek.

ÓRIASI HARAPOGÓS-MŰVELET

A támadók, mint az átvolóvő tengeri vállalkozásoknál a háború folyamán már többször megmutatkozott, bizonyos hátrányban voltak. Ezért kellett többszörös fölényű csapatokkal a védők ellen felvonulniok, amint az Attu-sziget megtámadásánál is történt. Ebben az óriási szigetvilágban azonban egy-egy sziget elfoglalása csak helyi jelentőségű hadműveletnek tekinthető. Természetes, hogy az angolszász propaganda ezt igen nagy diadalként igyekszik kikürtölni és máris a legmértékeltlenebb vágyálomokba ringatja Amerika és Anglia népet. A délnyugati csendesóceáni tér így a világerőklődés középpontjába került, hangoztatja az angolszász sajtó, és ugyanakkor kiemeli, hogy most tulajdonképpen egy óriási harapogósművelet folyik, amelynek megvalósítása után végérvényesen elmúlik majd az Ausztráliát fenyegető partraszállási veszély. Megemlíti a Star című londoni lap azt is, hogy Mac Arthur tábornok eme offenzíváját a legapróbb részletekig tulajdonképpen Roosevelt és Churchill dolgozta ki, hogy ezzel megadják Japánnak a kegyelemdőfét. Végül megemlíti azt is, hogy ez a mostani előretörés tulajdonképpen csak bevezetése annak a három irányból indítandó nagy offen-

Váljék általánossá gazdaképzésünk!

Mindenki a háború utáni Európa újjászervezéséről beszél. Kétségtelen, hogy ennek az újjászervezésnek az elgondolása csak akkor nyugodhatik szilárd alapokon, ha annak tengelyévé a gazdaközönseget tesszük. Gazdaközönség alatt napjainkban nem a nagy és középbirtokosokat, hanem azt a tömeget értjük, mely egyre jobban előtérbe nyomul: a kisgazda osztályt. Ez az osztály képezi talpkövet Finnország, Dánia, Bulgária és a nagy nemzetek közül főképpen Németországnak. Minél műveltebb, felvilágosultabb, minél gazdagabb szaktudásban ez a sok milliósi népi réteg, annál erősebb, hatalmasabb és gazdagabb az ország. Az előző évszázad csak hangoztatta, de az életbe átültetni nem tudta ezt az igazságot. Az első világháborúnak kellett jönnie ahhoz, hogy Németországban kötelezővé tegyék a gazdaképzést éppen úgy, mint az elemi iskolát. A többi országokban egyelőre még önkéntes jelentkezés útján nevelik az érett, értelmes gazda-főmegeket. Ez sajnos, ma még csak egy csepp a tengerben, de ezt a cseppet legalább minél nagyobb, minél fényesebbé és minél több haladást visszatükrözővé kell tenni.

A romániai magyaroknak ma két gazdasági iskolája van. Az egyik a római katolikus Iernut-Radnóton (T. Mica-Kiskütlődés m.), a másik, a református Csamburd-Csombordon (Alba-Alsófehér m.) működik. Gondunk kell legyen rá, hogy ennek a két iskolának a padjában sűrű ifjú sereg üljön és teljes lendülettel iparkodjék elsajátítani a gazdasági tud-

mány sokféle ágazó és egyre újabb eredményeket felszínre vető ismereteit. Az a haladó gondolkodású szellemi munkás, iparos, vagy kereskedő aki csak egyetlen gyermeket is rávesz arra, hogy ezeket az iskolákat beiratkozzák, saját kenyerét teszi bősége-sebbé, és a város piacát gazdagabbá változtatásba élvelemi cikkeiben.

De követeli az iskolák padjainak be-népesítését maga az anyaföld, amely ujtárai várja, hogy a tudomány ujtárai évről-évre termékenyebbé tegyék és így gazdagon fizethessen annak a népnek, mely őt szereti. Falvainak gazdasági, szövetkezeti, egyház-élete epedve sóvárog egy tisztább megértőbb, kulturában emelkedettebb fausi élet után ennek megteremtését azok az apák gátolták eddig legjobban, akik — bár tehettek volna — nem küldötték gazdasági iskolába gyermekeiket, hanem cselednek, munkásnak, vagy napszámosnak tekintve őket. Isten legszebb adományát, saját gyermeküket, otthon tartották és engedték vadírják módjára felnőni, vagy éppen gyomokká válni.

Végezt kell vetnünk ezeknek az állapotoknak. A háború utáni időben ki kell bontakozniok minden országban az új falvaknak. Ezeket az új falvakat tudással, lendülettel, hittel megáldott ifjainak kell megteremteniök. Ezt az ügyet szolgálja minden magyar, ha a szülőket felvilágosítja az elérhető eredményekről és az arra alkalmas ifjakat biztatja, hogy gazdasági iskolákba iratkozzanak be.

Dr. NAGY ENDRE

A politikai arevonal

Szato moszkvai japán nagykövet két órán át tanácskozott Molotov szovjet külügyi népbiztossal

Tokió. (Rador). Szato, Japán szovjetorszozi nagykövete vasárnap délután látogatást tett Molotov szovjet külügyi népbiztosnál és megbeszélést folytatott vele.

Ankara. Török lapértésülések
Laval: Tudom, hogy nem vagyok népszerű, de egyedüli gondom az ország védelme és támogatása

Párizs. (DNB). A Petit Parisien című lap közli azt a nyilatkozatot, amelyet Laval miniszterelnök néhány nap előtt a francia sajtó munkatársai előtt tett.

Nyilatkozatában a francia miniszterelnök a többi között rámutatott arra, sckan azt hiszik, hogy Franciaország megmentése Amerikától, Angliától, De Gaulletől vagy Giraudtól várható. En azonban — mondotta Laval — nem táplálók ilyen ábrándokat, mert a német hadsereget nem fogják megverni és Európát külső haderő nem győzheti le.

— Azok az ábrándok amelyeket Németország leveretése tekintetében egyesek táplálnak, Franciaország halálós válságához vezetnek, mert ha az amerikaiak és angolok partraszállást kísérelnének meg s vissza vernék őket, akkor bizonyos franciák lelkesedése a legnagyobb kritikusoknak adna helyet. Ha akadnának olyan franciák, akik cselekedetükkel erkölcsi és politikai szempontból lehetetlenné tennék a Német-

szerint moszkvai diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett az a tény, hogy Szato japán nagykövet felkereste Molotovot és két órán át tanácskozott a szovjetorszozi külügyi népbiztossal.

— Tudom, hogy nem vagyok népszerű, — folytatta Laval —, de ez a sajnálatos dolog kevésbé érdekelt, az egyedüli gondom az, hogy az országot a valóság szellemében védjem és támogassam.

A francia miniszterelnök így fejezte be nyilatkozatát:

— Arra a kérdésre, hogy milyen belpolitikát követek ezt felelem: Tudom, hogy a forradalom feltétlenül szükséges, éppen ezért megcsinálom.

Svédország fégyveresen is szembeszáll minden békezsavaró kísérlettel

Stockholm. Günther svéd külügyminiszter egy gyűlésen tartott beszédében kijelentette, hogy Svédország politikájának alapjai nem változtak. Svédország továbbra is megőrizi semlegességét, de szükség esetén fégyveresen is szembeszáll minden olyan kísérlettel, amely akár külső, akár belső békéjét és nyugalomát fenyegeti. Ugyancsak erélyesen szembeszáll olyan kísérletekkel is, — mondotta a svéd külügyminiszter — amelyeknek célja, hogy Svédországot bevonják a háborúba. Svédország földrajzilag közel fekszik a hadiövezet-hez és éppen ezért nem érezheti magát sohasem teljes biztonságban. Ennélfogva kénytelen haderejét mindig készenlétben tartani. A svéd nép reméli, hogy biztonságát és semlegességét megőrizi és

zívának, amely Amerikából, Ausztráliából és Indiából egyszerre fog megindulni. Ugyanekkor azonban sejtették Londonból és Washingtonból azt is, hogy ez lesz tulajdonképpen a második front.

SULYOS FELADATOK

Szakértői körök nyomtatékosan hangsúlyozzák, hogy a Csendes-óceán erős tartalékok beállítását igényli mind Anglia, mind az Egyesült Államok részéről, hogy az offenzíva-gépezet Japán ellen jól működjék. Ezek a szakértők végül megjegyzik, hogy tulságosan sok szó esik az európai második front-ról, holott nem volna szabad elfelejteni, hogy az egyesült angolszász népekre milyen súlyos feladat vár még a csendesóceáni térben.

sával is fokozzák. A hadgyakorlatok a szárazföldi, légvédelmi és a tengerparti alakulatok együttesen vesznek részt.

AUSZTRÁLIA KÜLÜGYMINISZTERE AZ ANGOL KIRÁLYNÁL

Amszterdam. (DNB). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti Londonból, hogy VI. György király kihallgatáson fogadta Ausztrália külügyminiszterét.

ELÉGEDETLENSÉG DE GAULLE TÁBORAIAN

Lisszabon. (Stefani). Londoni gaulleista körökben kínos feltűnést keltett Churchill miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatának az a része, melyből kitűnik, hogy London és Washington elhatározta, hogy Giraud tábornokot támogatja.

A La France Libre című gaulleista lap ez alkalomból éleshangú cikket közöl és azt állítja, hogy De Gaullet a szövetségesek „elárulták”. A Daily Telegraph című angol lap aligri tudósítója szerint az északafrikai gaulleisták körében valóságos forradalmi hangulat észlelhető. Londoni politikai körök is elismerik, hogy Algírban a helyzet rosszabbodott.

AMERIKA NÉPEK ÖSSZETARTÁSA

Buenos-Aires. Argentína külügyminisztere az Amerikai Egyesült Államok függetlenségéi ünnepén nagyszabású beszédet mondott és ebben utalt a panamerikai gondolat történelmi és földrajzi szükségességre. Az amerikai szárazföldi egységet — mondotta — nemcsak megbontani nem fogják, de meggyengíteni sem. Argentína az amerikai népek melé áll hogy a panamerikai gondolatot erősítse. Ha akad valamely nemzet, vagy valamely egység, amely megbotyogtatni, vagy megnehezíteni igyekezne munkánkat a kontinentális összetartás terén, úgy ez nemcsak nem tetsző Argentína szempontjából, de akarata ellen való is. Nemrég a brazil néphez intézett üzenetében szólt az amerikai népek egymáshoz való szoros kapcsolatairól. Ha Uruguay megtámadnák és védekeznie kellene Argentína nyomban mozgósítana és a testvérmép segítségére sietne. Vonatkozik ez a többi szomszédos országra is. Szavai befejezésésképpen az argentin külügyminiszter kijelentette, hogy mindenre fel kell készülni és örök időkre biztosítani az amerikai föld sérthetlenségét.

UJABB VÉDELMI ELŐKÉSZÜLETEK SVÉDORSZÁGBAN

Stockholm. A svéd kormány elhatározta, hogy a védelmi előkészületeket a nyári hadgyakorlatok megtartá-

Ibrahim Müteferrika

a török könyvnyomtatás magyar származásu megalapítója

Kétszáz esztendeje van most annak, hogy Isztanbulban 1743 elején megkezdte működését az első török nyomda. Ebből az alkalomból a török sajtó nagy cikkeiben emlékszik meg a török könyvnyomtatás atyjáról. Ibrahim Müteferrika volt a neve és a cikkeik nem győzik érdemeit méltatni. Nyomdájával óriási hatással volt a török szellemi élet fejlődésére. Rámutatnak arra, hogy nyomdájából került ki az első nyomtatott Korán, a muzulmánok szent könyve, amely Mohamed próféta tanításait tartalmazza. Azonban nemcsak a vallást szolgálta ez a nyomda, hanem az irodalmat és a tudományt is.

A kétszáz éves forduló alkalmából Ibrahim Müteferrika földi maradványait a régi isztanbuli török temetőből átvitték a galatabeli Maglevi-dervisek kolostorába. Ott helyezték el díszhelyen és fejtől odaállították a temetőből elhozott márványszíremléket is, egy turbános oszlopot, amely a késő kornak hirdeti, hogy a fészéletreméltó és fészéletlelki Ibrahim Müteferrika effendinek, a török betűnyomtatás atyjának örök álmát őrzi.

Kicsoda volt Ibrahim Müteferrika? A török kuforások megegyeznek abban és a török sajtó is hirdeti: magyar származásu volt. Eredeti családnevét azonban eddig a legszorgosabb kutatás sem volt tudta még megállapítani. Csak annyit tud róla a hagyomány, hogy a XVIII. század elején Kolozsvárott református teológiai hallgató volt és papnak készült. Azonban katonának kellett mennie és háborúba vitték. Akkor török fogságba került. Gazdája, akinek szakmánya jutott, Isztanbul piacán eladta rabslágának. Új tulajdonosa azonban visszaadta szabadságát, amelynek ára fejében törökké kellett lennie. Akkor tért át a mohamedán vallásra és egyidejűleg felvette az Ibrahim Müteferrika nevet. Régi családnevét maga is elfeledte és arról nem maradt semmi feljegyzés. De — ezt is mondja a hagyomány — többször emlegette, hogy apjanyja magyarok voltak. Mint szabad török ember azon gondolkodott, hogy minő életpályát válasszon magának. És akkor észbe jutott, hogy kolozsvári teológus korában sokat fordult meg egy magyar könyvnyomtató mester műhelyében. Elhatározta, hogy amit ott látott, azt hasznosítani fogja. Megcsinálta az első török nyomda tervét és valóra is váltotta azt.

Két évszázad távlatából a múltba visszanezve megállapíthatjuk, hogy Ibrahim Müteferrika, a török könyvnyomtatás magyar származásu atyja, becsületesen állotta meg a helyét és tisztességgel szolgálta a török kultúrát.

✕

Ez az évforduló a török-magyar kapcsolatok számos fontos mozzanatát eleveníti fel. Ha végigpillantunk a magyarság történetének folyásán, azt látjuk, hogy a honfoglalást megelőző 4-500 évet is beleértve, közel másfél ezer éven át alig voltak időközök, amelyekben a magyar nemzet a törökséggel szoros kapcsolatban nem állt volna. Emelkezhetünk, hogy a honfoglalást követő első századokban török fajú népek — besenyők, kunok, uzsok — nagy számban olvadtak be a magyarságba. Ez a folyamat, amely a XIII. században fejeződött be, közvetlen keletre a török-magyar érintkezések állandó táplálója volt. Később, az iszlám délről jövő terjeszkedése során az újabb közvetlenül vált magyar-török érintkezések területén, főleg Erdély és a török birodalom kapcsolatai voltak szorosak és gyümölcsözők.

Amikor a XVII. század végén a török hatalom visszahúzódott a Balkánra, a közvetlen érintkezések megfogyatkoztak ugyan, de annál nagyobb és erősebb lett a két nép lelki, érzelmi közelsége, amely az életnek szinte minden területén megnyilvánult.

Magyar emlékek egész sora vonul vé-

Tizenhét halálos áldozata van a gibraltári repülőszerecsétlenségnek

— SIKORSZKI HALÁLHIRE NAGY IZGALMAT KELTETT A KÖZLEKÉLETI LENGYEL CSAPATOK KÖRÉBEN

Kinevezték Sikorszki utódát — Teljesen átalakítják a lengyel emigráns kormányt

Sikorszki tábornok halálhíre rendkívül nagy feltűnést keltett a nemzetközi sajtóban. Lengyel emigráns körökre a hír villámcsapás erejével hatott s a londoni lengyel emigráns bizottságot azonnal rendkívüli ülésre hívták össze.

Az Európa press legújabb jelentése szerint az emigráns lengyel kormány vezetésével Mikolajczyk Szaniszlót bízták meg. A vezérkar főnökévé Klimecki tábornok helyébe, aki Sikorszki tábornokkal együtt életét vesztette a repülőgép-szerencsétlenség alkalmával, Lukiel Marian tábornok, eddigi hadügyminiszter került.

Más jelentések szerint a londoni lengyel kormányt a bekövetkezett események következtében teljesen átalakítják. Az eddigi miniszterek egyelőre megtartják tárcájukat.

A tragikus végeért lengyel emigráns vezér kiemelkedő egyénisége volt a lengyel politikai életnek. 1881-ben született, középiskolai tanulmányai végeztével katona pályára lépett, de korán bekapcsolódott a politikai életbe is. Pilsudskival ő szervezte meg a lengyel légiókat, 1920-ban az oroszok ellen seereget vezetett, 1921-ben kinevezték a lengyel vezérkar főnökévé. 1922-23-ban pedig miniszterelnök volt. Bár Pilsudski oldalán részt vett az oroszok elleni küzdelemben, Lengyelország külpolitikáját illetően nem értett egyet a marsallal. A francia irányzat felé hajlott és Pilsudski halála után nagy rést vezet a Sikorszkiak abban, hogy a len-

gyel kormány Párizs és London barátságát mindenek felett levőnek tekintette. A lengyel őszeomlás után Sikorszki Angliába menekült s hamarosan az ott alakított emigráns kormány elnökévé lett. A szovjetországi kapcsolatok megszakítása óta Sikorszki ismét fokozott diplomáciai tevékenységet fejtett ki. Sikorszkit Moszkva állandóan támogatta s a szovjet-lengyel viszony elmérgesedése az angol-szász politikát is kellemetlenül érintette. Ebből a tényből a tengely-sajtó arra a következtetésre jut, hogy Sikorszki nem egyszerűen repülőbaleset áldozatán esett, hanem félretették a cselekvés színteréről.

Kevesen hiszik, hogy egyszerű repülőbalesetről van szó

Erzerum (Rador.) A német távirati iroda, a DNB. jelenti: Bagdadból származó értesülések szerint Sikorszki tábornok halálos repülőszerecsétlenségének híre futótűzként terjedt el az Irakban állomásozó lengyel csapatok körében és rendkívül nagy izgalmat okozott. A lengyel tiszték gyűléseket tartottak, s körükben csekély hiteltelenséget talált az angol magyarázat, hogy repülőbalesetről van szó. Emlékeztetnek arra, hogy Churchill és Rooseveltet bár számos repülőbaleset vetett részt, egyszer sem érte baleset, bizonyára azért nem, mert egészen más természetű biztonsági intézkedéseket fogantattak, mint a jelen esetben.

Iraki lengyel körökben rámutatnak arra, is hogy Giraud francia tábornok is csak hosszas habozás után tett eleget a washingtoni meghívásnak, mert állítólag bizalmas figyelmeztetést kapott

Vizsgálatot indítottak a repülőszerecsétlenség ügyében

Algeciras. (Stefani.) A gibraltári angol hatóságok vizsgálatot indítottak, a Sikorszki tábornokot és vezérkarát ért repülőszerecsétlenség ügyében, hogy nem-e bűnös kezük okozták azt. Az a gyanu merült fel ugyanis, hogy kommunisták szabotázscselekményéről van szó.

Algecirasból érkezett utasok azt beszélik, hogy Gibraltár fontos kommu-

nista központtá vált, mert Sztalin képviselője mellett nagyszámú szovjet ügynök is tartózkodik ott. Ugy tudják, hogy a vizsgálat bevezetésével az angolok azt a célt követik, hogy a világ közvéleményének figyelmét eltereljék, mert a közvélemény szerint a szerecsétlenségért az angol titkos szolgálatot terheli a felelősség.

Kossuth Lajos is egyideig Törökországban lett maga és emigráns társai számára védelmet és menedéket. Kossuthal együtt 255 magyar emigráns élt Kütahyában. A szabadságharc emigránsai közül számosan Törökországban haltak meg, mint Bem tábornok, a későbbi Murát pasa is.

Magyar ember volt a török birodalom létfontosságú erőműveinek, a Dardanellák erődinek első megépítője is: báró Tóth Ferenc brigádéros. A magyar eredetű hadmérnök e hírreves művét az egykoru köztudat bevehetetlen védelmi rendszernek tartotta. Ha továbbra is Törökországban maradt volna s az akkori török kormányzat őt éles meglátásában továbbra is támogatta volna, a Szuézi csatorna megépítése is az ő nevével kapcsolódott volna egybe, mert a Szuézi-földszoros átvágását ő ajánlotta először a török szultánnak.

Értekes, ma is élő emlékek csak, melyek jelentős tényezőkként hatottak és hatnak a két rokonnép viszonyában.

VILMA HOLLAND, KIRALYNÓ IS MET ANGLIÁBAN. (Amsterdam.) Vilma holland királynő Kanadából jöve újból Angliába érkezett. Ezzel már negyedszer tette meg az utat repülőgépen az Atlanti-óceán fölött.

TOZSÓ MINISZTERELNÖK MEG-BESZÉLT FOLYTATOTT A MALAJI SZULTÁNOKKAL. (Tokió.) A Domej iroda közli, hogy Tozsó miniszterelnök: Sionban (Singapur) tett látogatása alkalmával megbeszéléseket folytatott nyolc malajai szultánnal. A megbeszélések a megszállt japán Kócnaság parancsnokának lakásán történtek. Ibrahim Dzsuhorei szultán, valamint nevében beszélve tolmácsolás a szultánok készségeit, hogy együttműködjenek Japánnal. (DNB.)

VASARNAPI LEVÉLHORDONOK Németség legtöbb városában a postai küldemények kézbesítését a munkaszolgálatos nők végzik. A léány-szervezetek tagjai most kijelentették, hogy szívesen felváltják vasárnaponként a női levélhordókat, hogy azok aznap pihenhessenek és ugyanakkor háztartásukkal és gyermekeikkel foglalkozhassanak. Ezek az önkéntes vasárnapi levélhordónők már meg is kezdték működésüket.

FELOSZLATÁK A LIBANONI KOMMUNISTA PARTOT. (Szmirna.) A bejruthi rádió közölte, hogy a libanoni kommunista pártot feloszlatták. (DNB.)

22.000 FINN GYERMEK SVÉDORSZÁGBAN. (Stockholm.) Svédországban jelenleg különböző vidéki városokban összesen 22.000 finnországi gyermeket gondoznak. A svéd kormány a finn gyermekek üdüléséhez eddig már két millió svéd koronával járult hozzá. Sol. helységben, ahol finn gyermekek nagyobb számban vannak, finn tanítók iskolákat állítottak fel. Ezekben a tanítást 21 finn tanító végzi.

MUNKÁBAN A JAPÁN CSENDŐRSÉG SANGHÁJBAN. (Tokió.) A japán csendőrség 1942 július 1-től 1943 június 30-ig terjedő időben Csongking politikai és katonai titkos szervezetei ellen folyó küzdelem során Sanghájban 2700 embert tartóztatott le. Ezek között volt 4 tábornok, 15 vezérőrnagy, 200 más tiszt. A japán csendőrség ezenkívül elfoglalt 5 könnyű gépfegyvert, 340 piszkát, 180 pisztolyt és sok más anyagot.

SPANYOL-DAN KERESKEDELMI SZERZŐDÉST KÖTÖTTEK. (Madrid.) Spanyolország és Dánia kereskedelmi megbízottai új kereskedelmi szerződést kötöttek az 1944 március 31-ig terjedő időre. Az új áruforgalmi szerződés szerint Dánia 12 millió korona értékben szállít Spanyolországának, míg a spanyolok 11 millió korona értékű árut irányítanak Dániába.

„SZOCIALISTA NAGYBRITANNIÁT” AKAP. AZ ANGOL KOMMUNISTA PART. (Genf.) Az angol kommunista párt vasárnap tartotta Londonban tizenhatodik évi kongresszusát. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelynek értelmében a kommunista párt folytatja a munkáspárttal való egyesüléssért indított harcát. A kommunista párt vezetősége — mondotta a határozati javaslat — kész bármikor arra, hogy a munkáspárt végrehajtott bizottságával folytassa a tárgyalásokat. A kongresszus új alapszabályokat is megszavazott, amely hangsúlyozza a párt ama akaratát, hogy „szocialista Nagybritanniát” teremtsenek. (DNB)

25 új felfedezés
— egy hónap alatt

A tudomány halad, nem lehet a szemlem szűrnivalóságának gátat vetni még a világháború megpróbáltatásai között sem. Ezt bizonyítják a legújabb eredmények. Huszontöt nagy felfedezésre jutottak Európa tudósai a legutóbb június havában s ez a tény felülmúl minden eddigi tudományos oszseredményt. Majdnem minden ország részt vett a nemes versenyben s az eredmények nem elszigetelt jellegűek: arra hívtották, hogy egyaránt szolgálják az egész világot minden nép haladását és javát. Ime néhány példa:

Uj anyagot fedeztek fel a kruppi héjában, amelyek kitűnően hasznosíthatók a gazdaságban. Sikertől vegyi uton előállítani a koffeint és igen bőségesen lehet fehérjét kivonni a gombafélékből bizonyos új eljárás révén. Az orvostudomány területén is nagy felfedezések történtek. Megtalálták a vérméregzés elleneszerét és még hathatóssabb gyógyszert állítottak elő a tetanusz ellen; ugyancsak felfedezték a cukorbetegség inzulin okait megállapítva, hogy az nem örökletes baj. Használó felfedezések történtek a kőműves és az atomenergia terén, Spanyolországban pedig sikerült megszerkesztetni egy minden eddiginél erősebb nagytű lövedéket. Egy cseh tudós találmánya révén beültetésrel lehet védeni a fákat; téli fagy ellen és Kivében feltalálták egy rendszert, amelynek segítségével most lehet először az emberi érendzszer bizonyos részét tartósabban elszigetelni. Vannak még egyéb találmányok is, amelyekről háborús vagy gazdasági okokból nem lehet említést tenni. de már a közelít dolgok is elégségesek arra, hogy megcáfolják bennünk az Európa jelenre szemlélt értékekbe vetett rendíthetetlen hitet.

— Uj földművelésügyi miniszter és munkaügyi államtitkár. (Bucuresti.) A hivatalos lap július 5-i száma kéziratot közöl, amely a Pana Aurelian földművelésügyi miniszter lemondásával megüresedett ténca betöltésével Marian Iont bízta meg. Ugyancsak a hivatalos lap július 5-i száma közli azt a kéziratot is, amellyel Enescu Iont kinevezték munkaügyi államtitkárra.

— Harmincegy kiló befőzési cukor. Timisoara-Temesvár város közlelemzési szolgálata előterjesztésben kérte a közlelemzési államtitkárságtól, hogy utaljon ki az idén is a város lakosságának befőzéshez való cukrot. Az előterjesztésre most érkezett meg a döntés, amely szerint Timisoara-Temesvár város lakossága számára fejenként 750 gramm cukrot utalnak ki, a befőzés céljaira. A városi közlelemzési szolgálat ennek alapján már hozzáfogott a cukorkiosztás előkészítő munkálataihoz és most készíti az egyes kereskedők részére a megfelelő utalványokat. A befőzési cukor szétosztása rövidesen meg is kezdődik.

— Beiratkozás gazdasági iskoláinkba. A gazdasági iskoláinkba való beiratkozáshoz a szokásos okmányok szükségesek, így: 1. Állami születési, 2. állampolgársági, 3. elemi iskolai végzettségi (legalább 4 elemiről), 4. erkölcsi, 5. vagyoni bizonyítványok, melyek egyike a szülői gazdasági művelés alatt álló területét, másik úgy a szülőket, mint a gyermek erkölcsi fedhetetlenségét igazolja. E két bizonyítványt, egybe foglalva, a községi előjáróság állítja ki. 6. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamódó egészséges és munkaképes. A szülő az okmányokat egybe foglalva és szabályszerűen felbélyegzett felvételi kéreşhez csatolva, kiegészíti egy nyilatkozattal is, (szülői nyilatkozat), melyben beleegyezését adja fiúknak a beiratkozáshoz és kötelezi magát az iskolai díjak pontos fizetésére. A kérvények legkésőbb szeptember 15-g adandók be. Felvételre legalkalmasabbak a 16—18 év közöttiek. Az iskolák szívesen kildenek bárkinek részletes tájékoztatót (Școala de Agricultură de Sezon, Iernut, jud. T-Mica és Școala de Agricultură de Sezon, Aind, Colegiul Bethlen, jud. Alba.)

Julius 8. esít.
R. kat.: Erzsébet
Protestáns: Teréz
Ortodox: Prokop

Napkelte: 4 ó 10 p
Napny.: 19 ó 20 p
A nappal hossza: 15 óra és 49 perc

A Deli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.
Aradon előfizetéseket, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdető-irodájában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— ANTONESCU MIHAI HELYETTES MINISZTERELNÖK VISSZATÉRT OLASZORSZÁGI UTJÁRÓL. (Bucuresti.) Antonescu Mihai professzor, helyettes miniszterelnök, mint a Rador jelenti, hétfőn este különvonaton Olaszországban tett utjára visszérkezett Bucurestibe. A vasúti állomáson a helyettes miniszterelnököt a kormány tagjai, magas polgári és katonai méltóságok, a diplomáciai testület tagjai és az olasz követtség személyzete fogadta. A helyettes miniszterelnök társaságában érkezett Marcu Alexandru propagandaminiszter is.

— Repülőnap Timisoara-Temesvárott. Az olténiai repülőklub július 25-én délelőtt 10 órai kezdettel a timisoara-temesvári repülőtéren repülő-ünnepélyt rendez. A repülő-ünnepély műsorán a legkiválóbb pilóták szerepelnek. Különös érdeklődést kelt majd az ejtőernyővel való ugrás és a motornélküli repülőgépbemutató.

— Gépkocsit vásárol a tüzoltóság. A timisoara-temesvári tüzoltóság két-három tonna súlyú, kisebb tehérgépkocsit vásárol. Jó állapotban lévő, bármilyen gyártmányú gépkocsit lehet szó. A vásárlás ügyét a IV. kerület, Carol-körút 50 szám alatti épületben intézik el.

— Gyászmise. A hős: halált halt Kovács Péter cipész lelki üdvéért az engesztelő gyászmise július 7-én reggel 9 órakor lesz Aradon, a minorita atyák templomában. Özvegy Kovács Péterné és kis fia.

— Szövetet loptak. A Firul Banatean timisoara-temesvári cég józsefvárosi raktárába az éj folyamán ismeretlen betörők hatoltak be. A betörők nagymennyiségű szövetet vittek el. A loptott szövetek értéke mintegy 600.000 lejre rug.

— Több beférést követett el az elsőtétítés alatt. Jordan Eduard 23 éves buziás-buziásfürdőli illetőségű fiatalember egy idő óta Timisoara-Temesvárott tartózkodott, de itt rendszeres lakása nem volt és több beférést követett el. Többek között behatolt Cicortas Jon, Crisan Traian, Weber Lajos, Zimhaber József és Entner János lakására s mindenütt ruhá- és féhérműt, valamint egyéb tárgyat loptott el. A rendőség most a beférést, mivel éjnek idején az elsőtétítés alatt követte el betérési lopásait, a hadbírósnak adta át.

A 10 millió
lej értékű 50 díjból a
Gheorghe Stănoiu

eladta sorsjegyekből a következő számok nyertek:

200.000 a 126 sz.	200.000 a 68159 sz.
200.000 az 5536	200.000 a 68470 "
200.000 a 6749	200.000 a 68771 "
200.000 " 8289	200.000 a 71476 "
200.000 " 15240	200.000 a 74612 "
200.000 " 19727	200.000 a 70817 "
200.000 " 4700	200.000 a 70551 "
200.000 " 36697	200.000 a 77776 "
200.000 " 62045	200.000 a 79256 "
200.000 " 67927	200.000 a 79514 "

Timisoara
Belváros: Bdul Regele Ferdinand No. 6
Tel.: 30-06
Gyárváros: Piata Traian 2
Tel.: 46-41
Arad:
Palatul Teatrului Tel.: 26-94
Kivánság esetén a sorsjegyeket postán küldjük el.

— Mannstein német vezértábornagy Bucurestiben. (Bucuresti.) Mannstein német vezértábornagy, mint a Rador jelenti, pénteken rövid látogatásra Bucurestibe érkezett. A vendéget az államón Antonescu Ion tábornagy-államvezető képviselőtében Pantazi tábornok, nemzetvédelmi miniszter, Racovita tábornok, Bucuresti katonai parancsnoka és Stefler tábornok vezérkari főnök fogadta és üdvözölte. Német részről jelen volt Killinger bucuresti követ és a romániai német katonai misszió vezetői. A délután folyamán Mannstein vezértábornagy az államvezetőnek átnyújtotta a „Krim-pajzs” elnevezésű jelvényt. Este a nemzetvédelmi miniszter rendezett diszvacsorát a vezértábornagy tiszteletére, aki szombaton elhagyta Bucurestit.

— Gyümölcstermelők cukorutalványa. Timisoara-Temesvár város közlelemzési szolgálata a közlelemzési államtitkárság június 21-én kelt 36.729. száma rendelete alapján közli, hogy mindazok, akiknek egy hektárnál nagyobb kiterjedésű szőlőkertjük van, vagy barackot, almát, körtét, birsalmát termelnek, a timistorontali-temestorontálmegeyi prefekturától cukorutalványt kaphatnak gyümölcsiz, gyümölcskecsénya vagy szirup készítésére. Az erre vonatkozó kérvényt a megyei gazdasági hivatalnak kell beterjeszteni és ebben részletezni kell, hogy az illető melkora területen milyen gyümölcsfákkal rendelkezik. Csatolni kell a mezőgazdasági kamara bizonylatát is, amely a felsorolt adatok helyességét igazolja.

— Pályázat tanári, igazgatói, titkári és internatusi felügyelői állásokra. Az auid-nagvenyű református Bethlen-kollégium előjárósága pályázatot hirdet az 1943—44. iskolai évről a főgimnáziumhoz szükséges állásokra: a) 1 vallásos, 1 román főszakos, 1 latin-görög, 1 francia-német (vagy francia, illetőleg német főszakos), 1 meny-nyiségos főszakos, 1 természettan-meny-segés, 1 ének-zene és egy rajz-szépiíráss szakos rendes tanári állásra. A tanárok jogait és kötelességeit az állami és az egyházi szabályzatok és rendeletek írják elő. A rendes tanárok fizetése megállapodás szerint, a helyes tanároké pedig az állami ideiglenes rendes tanárokéval azonos. Pályázhatnak elsősorban tanári képesítő vizsgálatot tett (okleveles) tanárok, másodsorban licenca vizsgával és pedagógiai szemináriumi végzettséggel rendelkező tanárok. A képesítő vizsgálat nélkül csak mint helyettes tanárok nyerhetnek alkalmazást; b) Egy igazgatói tanári állásra. Pályázhatnak legalább középiskolai végzettségű olyan református férfiak vagy nők, akik a román nyelvet szóban és írásban teljesen bírják és író-gépen is jól tudnak írni. Előnyben részesülnek a főiskolai végzettségű férfiak. Az állás egy évre ideiglenesen töltetik be; ha az illető bevállik, végleges alkalmazást nyer. A fizetés megállapodás szerint; c) 4 internatusi felügyelői állásra. Pályázhatnak protestáns vallású abszolvált tanárjelöltek, teológusok, vagy más főiskolai végzettségű nevelési munkára alkalmas férfiak. Javadalom: lakás, fűtés, világítás, a tanulókéval azonos élelemzés és pénzfizetés megállapodás szerint. Kötelességüket a kollégium előjárósága állapítja meg. A hirdetés összes állásokra a pályázati határidő július 22. A pályázni óhajtok a szükséges okmányokkal felszerelt kéreşüket a fenti határidőig nyújtják be a főgimnázium igazgatóságához. Szabó Mihály, igazgató.

A vasuti kisnyugdíjak emelése

Bucuresti. A hivatalos lap július 5-i száma rendelettervénynt közöl, amely 1943 január 1-ki érvényűvel husz százalékkal emeli azokat a vasuti kisnyugdíjaknak az illetményét, akik a vasuti nyugdíjpenztárnál kapták nyugdíjukat. Az emelés ideiglenes jellegű és mind addig folyik, amíg a vasuti nyugdíjpenztárhoz tartozó nyugdíjasok illetményeinek általános rendezése megtörténik. Az emelés összege a 4000 lej nem haladhatja meg havonként.

— A timisoara-temesvári kereskedelmi és iparkamara előadás-sorozata az adózók részére. Beszámoltunk már arról, hogy a timisoara-temesvári kereskedelmi és iparkamara az adózók felvilágosítására a pénzügyigazgatóság szolgálattól főnökök közreműködésével előadás-sorozatot rendez. Az első előadást, amely a forgalmi adótervényt tárgyalta, különös tekintettel a mentességekre, ezen a héten az ötszázalékos rendkívüli illetéktörvény magyarázata követti. A mind szerdán este fél 8 órai kezdettel sorra kerülő előadások színhelye a kamara nagyterme.

— Egészségügyi illeték megállapítása. A timistorontali-temestorontálmegeyi egészségügyi hatóság közli, hogy a kereskedelmi és ipari vállalatok vezetőinek július 20-ig nyilatkozatot kell beterjeszteniük a pénzügyigazgatóságon, hogy a törvényes egészségügyi illetéket megállapítsák. A nyilatkozatot az 1936-tól 1943 évig terjedő időre kell elkészíteni. Azok akikre az 1936. s 1937. évre már annak idején kivették az egészségügyi illetéket, ezáltal az 1938. évtől kezdődő időre állítják ki a nyilatkozatot. Az utóbbira megféle nyomtatványok állnak rendelkezésre.

Azonnali belépésre
keresünk kisegítő kholdót és kocsisokat. Egyesült Szikvizgyárak R. T., Arad, Episcopiei-utca, No. 16

(*) Halálozás. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett anyánk, nagyanyánk és anyósunk, özvegy Turcsanyi Mihályné, születési nevén tápai Tápay Viola, e hó 5-én, életének 75. évében elhunyt. Drága halottunk földi maradványait e hó 7-én, délután háromnegyed 6 órakor helyezett örök nyugalomra a timisoara-temesvári józsefvárosi temető Feger-kápolnájából. A gyászoló Juracsek- és Turcsányi-család.

(*) Köszönetnyilvánítások. Mind azoknak, kik egyetlen kincünk, drága Laciknak elhunyt alkalmával velünk éreztek, soha nem szűnő fájdalomkon enyhíteni igyekeztek, koporsóját virágokkal halmozták el, ezután is hálás köszönetet mond a gyászoló Fodor- és Hajdu-család. — Mindazoknak, akik szeretett testvérem Horváth Béla temetésén résztvettek, ravatalára virágot, koszorút helyeztek, ezután mondtunk hálás köszönetet. Külön köszönetet mondunk a pancotai butorgyár igazgatóságának, tisztviselőikének, műszaki személyzetének és a munkásoknak. A gyászoló testvére Farkas Lajosné Horváth Ida.

— Mozik műsora. Július 7. szerda: Arad: Aro: „A nagyhercegnő szórakozik” (Paola Barbara), Corso: „Macario, a cowboyyok királya”, Forum: „Az első szerelem” (Vivi Gioi, Valentino Cortes), Urania: „A nápolyi szív” (Vera Bergmann, Armando Falconi). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Az idősebb főnök” (Otto Wernicke, Karin Himbold), Capitol: „Láthatatlan láncok” (Alida Valli, Carlo Ninchi, Andrea Checchi), Corso: „A velencei hóhér” (Rossano Brazzi, Paola Barbara), Thalia: „Derengés” (Ursula Grabley, Viktor Staal).

— Ügyeletés gyógyszerárak. Július 7. szerda: Arad: Omescu (Regina Maria-ut 16), Angel (Miron Cristea-ter 16). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Sf. Ioan-ter 5), Gyárváros: Meisner (Petru Maier-ter 2), Erzsébetváros: Cristea (Lahavory-ter 1), Józsefváros: Csillag (Dragalina-ter 9), Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkişoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici. — Július 8. csütörtök: Sibiu-Nagyszeben: dr. Binder.

Hogyan készítik elő és hajtják végre a légi támadásokat

A szembenálló hadviselő felek egyre nagyobb heveséssel támadják a levegőben egymás városait és ipari, valamint közlekedési központjait. Egy svájci lap érdekes cikkben ismerteti, hogyan folynak le ezek a légi támadások, amelyeknek technikája mindegyik légi erőnél majdnem azonos, csak árnyalatj különbségek vannak a végrehajtás módjában.

A nagyközönség nem is tudja, hogy ezeket a légi támadásokat — gazdasági szakértők készítik elő. Ezek a meglévő és állandóan kiegészített adatok alapján nyilván tartják, hogy az ellenséges országok városaiiban lévő ipartelepeken milyen munka folyik és ennek milyen az értéke és jelentősége a hadviselés szempontjából. Ezek a gazdasági szakértők jelölik ki a megtámadandó célpontokat.

Ezután kezdődik meg a légierők vezetőségének munkája: a légi támadás előkészítése, amely első sorban felderítő gépek kiküldetésében áll. Többhetes felderítő munka alapján dolgozzák ki a támadás végleges tervét. Ha ez elkészült, egy helyre gyűjtik a támadásban résztvevő gépeket. A pilótákat kioktatják és készenléte helyezik, hogy bármelyik pillanatban indulhassanak. A támadás előtti napon, vagy a megelőző éjszakán még egyszer felderítő gépeket küldenek a cél fölé, hogy megállapítsák, nem történt-e lényeges változás a légvédelem ereje, az útegek elhelyezése, a vadászgépek száma. stb. tekintetében.

A bombázógépek legfőbb feladata az ellenséges vadászgépek. Hogy a bombázandó város fölött a támadó repülőrajoknak minél kevesebb vadászgéppel kelljen felvenniük a küzdelmet, egyidejűleg külön rajok indulnak a kiszemelt város közelében lévő vadászgép-repülőterek megtámadására. A vadászgépeknek ilyen esetben első sorban az őket támadó gépekkel kell felvenniük a harcot. Ha sikerül is ezeket elűzni, le kell szállniuk üzemanyagot felvenni. A vadászgép csak kevés anyagot tud tárolni és egy légi csata után tartályában már nincs elegendő benzin, hogy azonnal a megtámadott város légi tere fölé repüljön. Ez az újból való tankolás idővesztéssel jár, ez már előnyt jelent az ellenségnek.

A kiszemelt célpont elleni támadás több akcióval történik. Éjjeli támadás esetén első sorban igen gyorsjáratú gépek repülnek el a cél fölött, és világító rakétákat, gyújtóbombákat dobnak le, hogy bevilágítsák a terepet, illetve tüzeket támasszanak, amelyek célpontnak szolgálnak. Ezek a gépek egyuttal kitapasztalják a légvédelmi útegek elhelyezését, tüzeirejt is. erről rádión beszámolnak az utánnak jövő gépeknek. Ha különösen erős légvédelemre bukkanak, külön rajokat irányítanak ezek leküzdésére, hogy maguknak a bombázóknak ezzel ne legyen dolguk. A légvédelem leküzdése azért fontos, mert csak ennek elhallgattatása után tudják a bombázók a célt alacsonyan repülve megközelíteni, ami a célzás biztonságát fokozza. A sikeres légvédelem nem engedi a bombázókat alacsonyan le szállni s ilyen esetben a magasról ledobott, pontos célzás nélküli bombák nem érik el a kívánt eredményt.

Nappali támadásnál minden egyes bombázó megkapja feladatát, a pontos célt, hogy hová dobja le a bombáját. Éjjeli támadásnál ezt nem lehet keresztülvinni, ilyen esetben az egyes gépek, vagy rajok számára nagyobb célterületet jelölnek ki. Természetesen ilyenkor már a szerencse is közrejátszik, hogy a ledobott bomba hadászatiilag értékes, vagy értéktelen pontra esik-e a kijelölt területen belül.

A támadás folyamán rengeteg új fordulat, nem várt esemény következhetik be. Eppen ezért a támadást vezetőjének a gépe, a nélkül, hogy a támadásban ténylegesen részt venne, állandóan a cél fölött tartózkodnia. Rádión összeköttetésben van a saját támaszponttal, a felderítő gépekkel és innen adja rádióutasításait a bombázóknak.

Az ellenség megtévesztésére a bombázók nem egy irányból jönnek, hanem különböző időpontokban több oldalról repülnek a cél felé, — ezeket nevezik támadó hullámok-

ELADNI

Írta: HARSÁNYI ZSOLT

Van egy igen kedves ismerősöm, idősebb hölgy, valaha földbírókos asszony volt, de most kereskedelemre adta a fejét. Gavalléros, mulató ura volt, aki alól elszakadt a föld. Az özvegy egy ideig kapkodott fűhöz-fához, de egy szép napon megemberelte magát és átgyergelt új világnézetre. Boltos lett. Pénze roncsain vett egy kis papirkereskedést.

Ott vásárolok nála, hogy támogassam. De meg azért is benézek a boltjára, hogy gyönyörködjem a munkájában. Akik azt hirdetik, hogy a birtokeosztály föld nélkül maradt tehetetlen családjaikat az új világban halálra ítélték az élet, azokat szeretném szíven karon fogni és bevinni ebbe a boltba, nézzék csak meg, mit tud ez az asszony, aki hajdan még lóháton kergette a nyulat és bálkirálynő volt a megyebáton.

Mert az valóságos művészet, ahogy az én öreg barátom el tud adni. Figyeljek csak meg, elmondom egy bravúrját.

Bejön az üzletbe egy sportszép fiatalember. Afféle külvárosi gavallér, aki a füle mellett hordja a cigarettát. Mégsem olyan, min, a többi, mert felülően vörös haja van. Olyan vörös, hogy az ember álmélkodva felelji rajta tekintetét. Megy az a fiatalember egyenesen a pulthoz és Otti kisasszonyhoz fordul. Otti az üzletben a kiszolgáló kisasszony.

- Képeslapot kérek.
- Tájéasat vagy jeleneteket?
- Jeleneteket.

Aki nem tudná, az tudja meg, hogy jelenetes képeslap alatt olyan képeslap értendő, amelyen egy gyönyörű szép fiatalember, meg egy gyönyörű szép fiatal leány mindenféle romantikus helyzetben fordulnak elő: fogják egymás kezét az állólámpa alatt, ábrándosan, vagy együtt ülnek álmodozva a tóparton.

Sokáig válogat a fiatalember, de nem találja, amit keres.

— Milyet tetszik parancsolni, — ki-nálkodik Otti, — talán segíthetek.

A fiatalember kissé zavarja jön. Akadozva magyarázza:

— Olyan jelenetet szeretnék, hogy a férfi benéz egy ablakon és ott meglátja, hogy ketten csókolóznak...

A helyzet nyilvánvaló volt. A sportszép szeladon hűtlenségen érte ide-álját és ezt képeslap utján óhajtottá kö-

zölni a hűtlen kigyóval. Most már ketten kerestek megfelelő képeslapot, a vevő, meg a kisasszony. De nem boldogultak. A fiatalember köszönt és indult kifelé a boltból. Ekkor lépett közbe a boltos-asszony. Odasietett, elébe állt, elzárta az utját.

— Tessék csak várni, majd keresünk valamit, ami megfelel uraságodnak.

— Hiába keresünk, nincsen. Egy volna, de az nem felel meg.

Már megint ott voltak a pultránál a fiatalember megmutatott egy képeslapot, amelyet Otti már készült visszarakni.

— Tetszik látni, ez megfelelne, csak egy hibája van. Hogy ez a fiatalember, aki az ablak alatt áll, ez fekete. Nekem olyan kellene, amelyiken a benéző fiatalember... izé...

— Bronz-szőke, — vágta rá az asszony, — szép bronz-szőke, ugyebár? Ilyen érdekes bronzszőke, mint uraságod. Azon könnyen segíthetünk. Tessék ennek a benéző fiatalembernek a haját megfesteni. Szolgálhatunk remek szép bronzfestékkel. És kitűnő ecsettel, valódi szőr, elsőrangú minőség. Ha uraságod a lapot szépen kijavítja, akkor a lap nagyon szép lesz, azonkívül az illető, akinek méltóztatik elküldeni, azonnal figyelmes lesz a benéző urnak a hajszínére.

A fiatalembernek tetszett az idea. De még habozott.

— Igen, csak hogy amit ráfestek a lapra, az lekopik a postán.

— Nagyon igaz. Tehát betesszük egy szép izékes borítékba az egészet.

Már vette is elő a borítékot és letette a gombalaku bronzfesték, meg az ecset mellé. Otti a száját tátotta. De még mindig nem volt vége.

— Talán hátul a borítékra ragasszunk egy kis képet, az most nagy divat.

Az ifjú habozott. Nyilván sokalta a kiadást. De a boltos-asszony már nyitotta is a nagy mappát, amely ott feküdt a pulton.

— Talán lehetne ezt a kigyót.

Erre a fiatalember azonnal izgatott lett.

— Kigyó, igen. Azt igen. Hűtlen kigyó, az nagyon jó lesz. Mennyibe kerül összesen?

A hajdani bálkirálynő szélsébesen számolni kezdett, aztán gyors mozdulattal bebeszerte a pénzt.

A fiatalember pedig távozott, hogy megfesse a benéző alak haját.

Németországban egyszerű anyagból készülnek az új templomi hegyzszerek

Berlin. A német püspöki kar úgy nevezett épület-biztonságot alakított, amelynek feladata az elpusztult, vagy használhatatlanná vált templomok helyett gondoskodni olyan épületekről, amelyekben az istentiszteleteket lehaszn megartani. Gondoskodni kell az elpusztult miseruhák és hegyzszerek pótlásáról is. Elhatározták, hogy a nemességből való hegyzszerek helyett a gyász jelű egyszerű anyagból készítenek kelyheteket, szentségtartókat, feszületeket és azokba olyan feliratokat vések, amelyek a késő utódokat a mai időkre emlékeztetik Németországban az ellenséges bombázás következtében 233 templom és kápolna pusztult el, ezenkívül nagyszámú paplak is rombadólt, vagy megrongálódott.

Ellátási intézkedések Timisoara-Temesváron

Timisoara-Temesvár. Jelentették, hogy Timisoara-Temesvár város közlekedési szolgálatának rendeltetése holnapról kezdve új összetételű kenyér kerül forgalomba. Ebben a kenyérbe öt százalékkal több buzaliszt kerül, vagyis összesen 45 százalékban buzalisztból készül. Bab vagy borsó csak 10 százalékban keverhető az új kenyérbe. Disela Pavel városi tanácsnok, a közlekedési szolgálat vezetője kijelentette, hogy amint több buza áll majd a város rendelkezésére, nagyobb százalékban használható majd fel a buzaliszt a kenyér előállítására. Timisoara-Temesvár város közeledésének egyéb kérdéseit illetően a hetipiacon egyelőre szabaddá tették a főzéklékek az árát. Ezt a városi tanács legutóbbi ülésén határozták el. Pon Eugen dr. főpolgármester ugyanis kijelentette, hogy a hetipiacokat főzéklékekkel gazdag ellátás és így remélhető, hogy az árak önként szabályozódnak. Ezért kísérletképpen két hétre felfüggesztették a főzéklékek meghatározott árát, amit tudvalevően kiküldött vezetésbizottság szokott esetlevesre megállapítani. A városi közlekedési szolgálat részéről egyben kijelentették, hogy ha az árak túlságosan felszöknek, haladéktalanul újból meghatározzák azokat.

A város közeledésének egyik fontos kérdése a lakosságunk tisztívaló való el látása is. Ismételten felhívták a közönséget, hogy vegye át a fakeskedőtől a megrendelt fát. A fakeskedők most ugyanis most tulsufolt raktárral rendelkeznek és így helyszükre, valamint töké hiányában is kénytelenek lesznek további szállításiakat beszűntetni. Télen ennél fogva nem lesz majd elegendő tűzifa. A közönség tehát ottvenellil vegye át a tűzfáját még most, vagy igyekezzék annak legalább egy részét megvásárolni. Fejszólítja a közlekedési szolgálat az érdekltetészenyeket, hogy vegyék át a májusra járó cukorjándóságukat. A vásárló közönség figyelmét felhívják arra, ügyeljen mindenki, hogy a kereskedő, a pék, a hentes csakis azt az élelmiszerjegyet vágja ki a könyvecskéből, melynek ellenében árut szolgáltat ki. E téren ugyanis több félreértés vagy visszaélés történt. Ilyen esetekben a vásárló közönség nemcsak károsodik, hanem büntetésnek is kitéheti magát. A megállapított esetekből kifolyólag ugyanis nemcsak az illető kereskedőt büntetik, hanem a vásárlót is, mert módót ad a kereskedőnek a szabálytalanságra. A városi közlekedési szolgálat végül figyelemmel kíséri azt is, hogy ahol diákok voltak teljes ellátásra, ott az élelmiszerjegyekkel mi történt. Vannak olyanok, akik a diákok részére is kiváltották az új élelmiszer-jegykönyvecskéket, jöllenet a diákok — a műegyetemi hallgatók kivételével — legnagyobb részben már eltávoztak a városból, házigazdájuk pedig még mindig használja a diákok élelmiszerjegyeit. Az eltávozott diákok élelmiszerjegyeit feltétlenül be kell szolgáltatni, mert ellenkez esetben a visszaélőknek szigorú büntetésben lehet részük.

Dr. Duschnitz
szemorvos, Arad,
telefonszáma 14-41

Rádió

JULIUS 9, PÉNTEK

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13.30 Román - német bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.30 Hangverseny. 15.30 Könyvi zene. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek oroszul. 17 Szerenádok. 17.30 Nagy költők. 17.45 Énekszámok. 18 Előadás Bizetről. 19 Hírek németül. 19.15 Svívt. 19.45 Hírek. 20 Hangverseny. 20.40 Előadás. 21 Monteverdi-émlék. 22 Hírek 22.20 Könyvi zene.

RADIO MOLDOVA: 12 Könyvi zene. 12.30 Román zene. 13.30 Hírek. 13.50 Előadás sebesültek részére. 19.15 Vallásos zene. 19.30 Kamarazene. 20 Előadás. 20.15 Hogedü. 20.35 Keringők. 21

nak. Nagy támadás esetében egy-két órán át kisebb-nagyobb megszakításokkal követik egymást ezek a hullámok.

A támadás után megmaradt gépek a legközelebb uton igyekeznek vissza támaszpontjukra. Itt szóbeli és írásbeli jelentést

Hírek. 21.15 Szimfónikus hangverseny.

BUDAPEST I.: 6.45 Torna. 7 Hírek. 7.15 Zene. 10 Hírek. 10.15 Hanglemezek. 11.15 Szalózene. 11.40 Előadás. 12.10 Rádiózenekar. 12.40 Hírek. 14 Táncczene. 14.30 Hírek. 15.05 Karénekek. 15.30 Előadás. 16 Nóták zongorán. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul. 16.45 Hírek. 17 Zenekar. 18.20 Hanglemezek. 18.40 Sportközlemények. 18.45 Hírek. 19 Régi szép zeneművek. 19.55 Ilyés Gyula versei. 20.10 Hanglemezek. 21 Előadás. 21.10 Cigányzene. 21.40 Hírek. 22.10 Szórakoztató zene. 22.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 19 Örökszép melódiák. 20.10 Előadás. 20.35 Énekszámok. 21 Hírek.

adnak le a pilóták, melyeknek helyességét másnap felderítő-gépek ellenőrzik. A támadásban résztvevő pilóták és felderítő jelenéseinek összehasonlítása után tudják aztán véglegesen megállapítani a támadás eredményét.

Apróhirdetések

HATSCHÉK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbészlő: 16-95. Házajánlatok. Összegek ezekben. — 16.000: főtéri jövővedelmi üzletes sarokbérház, külön raktárral. — 8500: korszerű bérvilla, főitón, villanegyedben. — 7000: üzl. 50-lakásos bérház. — 5000: belv. üzl. sarokház 1 nagy-, több kis-lakás. — 4000: hatlakásos nagykertes, üzletvezetőségél. — 3500: magánház (beköltözhető) közép-nagy lakással, elő-, fürdőszoba és passage, csempés mellékhelyiség, terraszok. — 3000: belvárosi bérház-rész. — 2500: megállónál új 3-szobás, teljes kényelmű villa. — 1900: vasútnál üzl. sarokház 9 bérleménnyel. — 1250: aradul-noui 2-lakásos, nagykertű. — 1150: belv. üzletes sarokház, pince, beépíthető homlokzat, több-lakásos. — 650: szerb templomnál négylakásos. (546)

ARO-KERT Arad Telefon 24-45
Ma először
 A filmek filmje, a csodák csodája
AZ ARANY VÁROS
 az egyetlen színes filmcsoda.
 Előadások 3, 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtt matiné 30 lejes helyárakkal

350-400-EZER LEJ tokevel tarsat keresek, üzletkibővítéséhez Ajánlatokat „Kereskedő” jeligére Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (653)

TISZTIVISELŐNÖT alkalmaz Jenciu-nyomda, Arad. (641)

ACSOBOKAT azonnaira alkalmazok. Bővebb felvilágosítást Kanya Geza építész Arad, Bratianu-utca 17/a. alatt nyújt. (651)

GYÖNYÖRÜ perzsaszőnyegek eladó. Megtekinthető 1-3-ig, Arad, Eminescu-utca 35, emelet, 12. ajtó (642)

FÜRDŐBERENDEZÉS, jégszekrény, bor-és sörkimérő asztal, mákdaráló, tizedes-mérleg, villanycsillár eladó. Kossikné, Arad, Tampa-utca 3, szerb templomnál. (643)

FIU CIPŐT, szandált, harminchetest veszek. Női ruhák, gyapjú kötött kosztüm, más női holmi és fürdő-ruha eladó. Arad, Nicu Filipescu-utca 17. (644)

KIFUTÓFIUT alkalmazok. Arad, Metianu-utca 10, Luy. (645)

ÜRES SZOBA kiadó magános nő részére. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (645)

CORSO-mozi, Arad
 Tel. 23 64. Előadások 3, 5, 7 és 9 kor
 Ma, bemutató!

Macario a cow-boyok királya
 izgalmas cow-boy kalandok

Macario a cow-boyok királya
 soha nem látott mutatványok

Macario a cow-boyok királya
 lairengető kacagás.
 3 órákor 45 lejes helyárakkal.

„CALDURA” fatelep Arad, Episc. Gr. Comsa-utca 38, felkeri mindazokat, akik nála a faellátás ügyében beiratkoztak, sürgősen hozzák el a családító régi és új könyvecskéjét, valamint a családtagok új könyvecskéit is. (647)

SZIKVIZ kihirdására alkalmas férrit, katonaságtól mentest, alkalmazunk. Victoria szikvizgyár, Arad, Bihorului-u. 7. (650)

RENDES bejárónó, lehet 50-éven felüli korban is, jelentkezhet alkalmazásra. Arad, Carol-körút 24. szám, 9. ajtó. (649)

Timisoarai Pemesári **CORSO-MOZI** Előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95
A VELENCEI HÓHÉR
 Megrendítő ereju filmsoda Uj ONC

BERHAZ, piactól egy perc, 5 lakás, részben fürdőszobával, alapinczeve: 4 millió, vasut-állomás mellett üzletes sarokház, 5 lakás, megosztható külön telekkel: 4 millió lej. „Rapid”-iroda, Arad, Eminescu-u. 3. (640)

3- vagy 4-szobás
 fürdőszobás lakást keresek Aradon, lehetőleg a központban. Ügynököt dijazok. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca. 4.

BORBÉLYSÉGEDET keresek. Teljes ellátást, jó fizetést kap. Mellékeresete is lesz. Jó munkaerők előnyben részesülnek. Cim: Ifj. Körösi Kálmán, fodrász. Turda, Mihai Viteazul-u. 53. (4220)

KÖZÉPKORU. ügyes, főzéshez is értő bejárónót felfogadnak azonnali belépésre. Timisoara, Barbu Delavrancea-u. 14. (4996)

MONITORUL OFICIAL és az összes bucuresti lapok részére hirdetések szavatolás-sal átvész „Orient-Boy”. Timisoara I., Ungureanu-u. 9. (4997)

MŰVELT lakótársnót keresek július 15-re, esetleg butorozott szobába is jöhetne, fürdőszoba- és konyahasználattal. Cim: Timisoara III., Eneas-u. 8, 1. ajtó. (4982)

KÜLÖNBEJÁRATU, szépen butorozott utcai szoba. Püspök-híd közelében, egyedül-álló ur részére kiadó, ágynemű nélkül. Ajánlatokat a timisoarai kiadóba „7000” jeligére kérünk. (5004)

KÜLÖNBEJÁRATU, teljes hálószoba-butorral berendezett szoba kiadó. ágynemű nélkül. Timisoara III., Eneas-u. 78. (4994)

FORUM-MOZI. ARAD Távbészlő 2-10 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.
 Ma. A szerelem, fiatalság és jövedély filmje
AZ ELSŐ SZERELEM...
 Vivi Gtoi - Valentino Cortes - Leonardo Cortese. ONC Híradó - Uta

KIFUTÓFIUT, vagy üzleti szolgát felfogadnak. Jelentkezni a képkiallításnál, Timisoara I., 10 Mai-u. 1. (5069)

MINDENES cselédeányt keres négytagu uralad, jó fizetéssel azonnaira. Timisoara III., Carpati-u. 9. (6-os villamos mentén, a vágóhídi-megállónál). (5285)

HUSZ éves, önálló kereskedői muttal rendelkező, hadi szolgálat alól mentes, 3 nyelvtudással bíró kereskedő, vállaja bármilyen szakmában, gyár. vagy komoly nagykereskedő cég képviselést Erdélyi és bánási megyékben. Írásbeli ajánlatokat fizetési és javadalmazási feltételek megjelölésével „Komoly garancia” jeligére a timisoarai kiadó-hivatalba kér. (4221)

TÜZFECSKENDŐ-tömlő, 12 méteres, nyug-ágy, kerti pad, kerti gumicső, illókad, szivó-és nyomóku ut eladó. Timisoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em. 25. (4226)

KIFOGÁSTALAN szakácsnót keres a nehéz tűzér-ezred tisztai étkezdéje. Timisoara. Ca-zarma Banateana. (4225)

BEJÁRÓNÓT, főzéshez is értőt azonnal felfogadnak. Timisoara III., Mihail Gaspar-u. 3, alsó csengő. (4987)

GYÖNYÖRÜ perzsaszőnyegek minden méretben, értékes, faragott uszoba és más szobák, magyar és román stílusú b1 torok, zongorák, pianinó csillárok, pénz-szekrény, porszivó, stb. Gábornánál, Timisoara III., T. Cipariu-u. 5, a Mária-szobor közelében. (4989)

BUTOROK, ugymjnt kombinált szobák, ebédők, hálószobák és konyhabereide-zések jutányosan kaphatók Marthe-nál, Timisoara II., 3 August-u. 25. (4988)

37-es CIPŐK, nyári ruhák, kosztümök, ezüsttrójkák eladók. Timisoara I., E. de Savoya-ri. 9, Lyon-szalón. (4990)

BÁDOGHORDÓK, 200-literesek, szivattyu, asztali tizedesmérleg, nagy, bádógból ké-szült kanna, üvegballonok, üzleti létrák, se-lejtpapír, kifogástalan állapotban lévő, el-adó. Timisoara, értekezni a reggeli és a déli órákban 29-48 távbészlőszám alatt. (4991)

RAKTÁRKEZELŐ, csakis nyugdíjas, dél-előtti elfoglaltsággal, alkalmazást nyer-het. Jelentkezni Komco-nál, Timisoara I., Solderer-u. 6. I. em., 10-13 óra között. (5006)

ELADÓ női ruha, fiu részére való nadrág és télikabát, varrógép, háromkerékű kerék-pár. 39-es női cipő, gyermek részére való gumicsizma, gumiből készült lepedő. Cim: Schweighoffer, Timisoara, Berthelot-körút 2, a kapu alatt. (5007)

MINDENES bejárónőnek felfogadnak jobb nőt egész napra. Jó fizetést adunk. Timisoara III., Carol-körút 45. (5008)

KOCSIST (idősebbet) felfogadnak azonnal. Cim: Salvarea, Önk. Mentőtársulat, Timisoara. (5009)

NYARI német tanfolyamok. Oktatás cso-porban, vagy személy szerint is, bevált módszer szerint. Gyors eredmény. Timisoara I., Regele Mihai-körút, v. Duca-u. 6, II. em. 11. (5036)

Eladó korszerű, díofa-hálószoba, Phonola (műzongora) nagy, klasszikus és könnyű műsorral, 3 1/2-4 1/2 méretű szmirnaszö-nyeg, fehér ruhaszekrény. 42 és 43-as, igen jó állapotban lévő cipő. Timisoara IV., Brat-ianu-u. 21. 7. ajtó. (5001)

KIVALÓ Stingl-zongora, keresztthuros, an-gol szerkezetű. majdnem új, eladó. Távb-észlő 52-88. Timisoara II., Traian-tér 3. Megtekinthető 11-ig, d. u. 2-4 között. (5002)

REKAMÉ alakítására alkalmas, párnáz-ott, széles ruganymatrac, szavatoltan tisz-ta továbbá régi művi varróasztal és 36-os, fekete selyempipő eladó. Timisoara IV., E. Gojdr-u. 9. Jobboldali lépcső, II. em. 29. ajtó. (5003)

BOYOKAT kiadunk órára, sürgős munkák elvégzésére. Cim: Orient-Boy, Timisoara I., Ungureanu-u. 9. Távbészlő 42-22. (4998)

ELADÓ villany-takarékűzhely. 4-főzhely-lyel és sütővel, ebédőszekrény, márvány-lappal, üvegajtós szekrények, nagy álló tü-kör, varróasztalka, villanylámpák, fehér faliszekrény, gyermek-íróasztal, stb. Timisoara III., Metianu-u. 2 I. em. Távbészlő 38-20, d. e. 11-1. d. u. 4-6 között. (5005)

GYERMEKKOCSI, világos, mély, redőnyös, 8000 lejért eladó. Timisoara II., Kunst-sor 3, a ház mesternél. (4995)

GYERMEK mellé keresek 15-16-éves leányt ki a takarításnál is segídkeznek. Timisoara. Fratelia. VI. u. 63. Jelentkezni 2-1/4 között. (4993)

URANIA ujdonság-filmszínház, Arad Tel.: 12-32
 Ma! Egy halhatatlan szerelem csodás meséje, Vera Bergmann, Armando Falconi 3, 5, 7, 9
 Bemutató **A NAPOLYI SZIV**
 Nápoly ragyogó tájain bontakozik ki film témája. - Folytatódik a „SAR”-verseny. Ingyenes szavazati szelvény minden jegy után!!!

Pályázat tanítói állásra

A iermata neagra-feketegyarmati református orgonista kántortanítói ál-lásra pályázatot hirdet a presbiterium. Javadalom 13 kat. hold szántóföld, 15 hl. buza az egyháztól, 12 hl. árpa a szül-léktől, 12.000 lej készpénz, 4 lefelőjog hasznélvezete. új, korszerű lakás, tá-gas kerttel. Esetleg mindezek helyett készpénz, megegyezés szerint. Köteles-ség III-VII. vegyes osztály vezetése románul jól tudó, okleveles férfiak vagy nők pályázhatnak. Kérvények e hirdetés megjelenésétől számított 2 hét alatt a következő címre küldendők: Oficiul Pa-riohial Reformat Iermata-Neagra, p. u. Zerind, jud. Arad. Presbiterium.

BUCURESTI megbizottaink utján elinté-zünk bármilyen megbizást. Cim: Orient-Boy, Timisoara I., Ungureanu-u. 9. (Meg-bizásokat csak személyesen vesznek át.) (4999)

ELADÓ jó állapotban lévő íróasztal, párná-zott karosszék, nagy konyhaszekrény, toll-párna, polcállvány, organdiból készült ru-hák. Grünwald, Timisoara III., Memo-randului-u. 92. (4980)

FIGYELEM! Ha varrógépe nehezen jár, szakít, töri a tűt, zörög, hívjon fel biza-lommal 24-03 távbészlő szám alatt. Hely-szinen megjavítom gépét. Timisoara II., Ion Creanga-u. 5. (4981)

1-2-SZOBAS lakást keresnek azonnaira, gyermektelen, egyedülálló nő részére. Bám-elyik kerületben is lehet. Ajánlatokat a timisoarai kiadóhivatalba „Jó fizető” jel-igére kérnek. (5000)

BECSÜLETES kocsist keresünk. Állandó állása lenne. Ugyanott felfogadnak munká-sokat is. Timisoara III., Romulus-u. 23, fa-telep. (4983)

BEJÁRÓNÓT, bizonyítványokkal bírót, fel-fogadnak július 15-re. Cim: Timisoara II., Mareşal Joffre-u. 13. 2. ajtó. (4984)

IZLETES házi ellátás kapható. Ugyanott harsnyastoppolást is vállalok. Timisoara I., Bogdanestiilor-ut 11. (4986)

BUTOROZOTT szoba kiadó, esetleg butor nélküli, csak hölgy részére. Timisoara III., Cluj-u. 20, Mayer. (4974)

PERZSASZÖNYEG, össtekető, belföldi, új és fekete fürdőtrikó jutányosan eladó. Ti-misoara I., Gheorghe Lazar-u. 3, 4. ajtó. (4975)

BUTOROZOTT utcai, szép, tiszta szoba azonnali kiadó. Timisoara II., Lunei-u. 10, kapu alatt jobbra. (4976)

ELADÓ régi hálószoba, konyhabutor, ke-revet, képek, polc, 3 plusz 1 Orion-gyártmá-nyu rádió, asztalok, székek, gyékényből ké-szült ág. Timisoara I., Milano-u. 14, a ház-felügyelőnél. (4977)

TÖRVÉNYNEK megfelelő, fiatal nő, ház-társai munkálatokban önálló munkaerő, el-helyvezkednék július 15-re Cim a timisoarai kiadóhivatalban. (4978)

TANULOELÁNYT műveltet, jobb házból valót, 3 nyelvtudással bírót, felfogadnak fi-zetéssel. Cim: Foto-Dörner, Timisoara II., 3 August-utca 21. (4979)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZÉRE
 A zsidók tudomására hozzuk, hogy a mun-kaszolgálat alóli mentességről és a foglalko-zás gyakorlásáról szóló könyvecske meg-hosszabbítását a Romániai Zsidóközpont Ti-mis-Torontal megyei hivatala végzi (Timisoara, III., Spl. Kunz 2) a következő sor-rendben: Az A, B, C és D betűvel kezdődő nevek részére július 8-án, E, F és G betű-sök részére 9-én, H, I, J, K betűsök részére 10-én és 11-én, M, N, O, P, Q betűsök részére 12-én, Sch, S, Sz betűsök részére 13-án, L, R, T betűsök kezdődő nevek részére július 14-én, végül az U, V, W és Z betűsök részére 15-én. A könyvecskék meghosszabbítása na-ponta délelőtt 9-12 és délután 4-6 óra kö-zött történik. A meghosszabbítás elnyerés-nek feltételei a hivatal helyiségében látha-tók.

ROMANIAI ZSIDÓKÖZPONT Timis-Torontal megyei hivatala